

kerülési helyétől D-re három egymással párhuzamosan futó újkori árokra bukkantunk. Az egykori sír helyét sem találtuk meg.

Munkatársak: Bóka Gergely, Lukács József régész-hallgatók, Füvesi Sándor, id. Lichtenstein László.

LICHTENSTEIN LÁSZLÓ – RÓZSA ZOLTÁN

47. Biatorbágy, Outlet Center I.

(Pest megye) Ó, B, LT, Ró, A

2004 tavaszán Biatorbágy külterületén, a községtől kb. 2,5 km-re DK-re, a 100. sz. út É-i oldalán fekvő domboldal aljában, az épülő Outlet Center I. helyszínén (7723 hrsz.) régészeti szakfelügyeletet láttunk el, majd feltárást végeztünk. A 70-es években, majd 1991-ben végzett terepbejárások nem jártak lelőhelyre utaló eredménnyel, viszont a Budapest területén két alkalommal (1991-ben Tettamanti, Maróti, Balogh és Simon, majd 1995-ben Pásztor-Balogh) végeztek leletmentő ásatást az M1-es és 100. sz. út közötti szakaszon, amikor is közel 500 avar kori sírt és jó néhány kora bronzkori gödröt tártak fel. Az 1991-es ásatásról Simon László számolt be tanulmányában.³

A 100. sz. út É-i oldalán folytatódó lelőhelyen 250×18–20 m-es szakaszon sikerült teljesen feltárni a régészeti objektumokat, összesen 170-et. Ezekből közel 20 nagyrészt kora bronzkori gödör volt, és 150 sír, melyek közül sok kőpakolásos volt. A mellékletek alapján a római kor különböző korszakaiba és az avar korba sorolhatók. A sírok tájolása 90%-ban egységes, s a Ny–K iránytól, É illetve D felé kis mértékben eltérők, kivéve a kora rómaiakat. Egy-két sír kelta. Ezek közül említést érdemel egy kora római, sok edénymellékletes sír, amelyben az emberi csontváz alatt szarvasagancsok voltak. A 8–10 kora római hamvasztásos és csontvázás sírből korai fibulák, érmek, mécsesek stb. kerültek elő. A feltárt sírokból több mint 20 a késő római korra datálható leletanyaguk alapján (érmek, épségben maradt üveg és mázas edények stb.). A többi sír nagy részére az általános kora és középső avar kori mellékletek voltak a jellemzők (vascsatok, szíjvégek, csont tűtartók, gyöngysorok, fülbevalók, edények stb.).

A kiemelkedő leletek közül első helyen említendő a római korra datálható, valószínűleg egy tumulusból származó, különböző bronzedények. Az edények közül a nyeles csészének phallos alakú a fogója, melyet egy meztelen női test ölel át. Előkerült egy római feliratos sírkő töredéke is. A leletanyag a szentendrei Ferenczy Múzeum gyűjteményébe került.

MARÓTI ÉVA – REPISZKY TAMÁS

48. Boldva határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, B, Á, Kk

2004. november 19–20-án régészeti helyszíni szemlét tartottunk Boldva határában, a község tervezett belterületi határmódosításaihoz kapcsolódóan.

Alsóré-t-dűlő: Az egykori Kis-Bódva jobb partján egy enyhén kiemelkedő dombon őskori, szórvány kora újkori kerámiát gyűjtöttünk. A leletek az egész dombon viszonylag sűrűn fordultak elő. A lelőhely kiterjedése 330×190 m.

Temetők-alja-dűlő: Boldva K-i oldalán a Cserehát egy DNy-i, markánsan kiemelkedő gerincén bronzkori lelőhely felszíni nyomaira bukkantunk. Az előkerült leletanyag egyrészt a gerinc tetején, másrészt a gerinc ÉNy-i és ÉK-i oldalán sűrűsödött. Az ÉNy-i oldalon egy szét-szántott paticsfalú épület nyomait is megfigyelhettük.

Templom-tábla, Perecsütő Abod: Boldvától K-re, az Abod-völgyben megvizsgáltuk a középkori Perecsütő Abod falu nyomait. Az elpusztult falut 2003 őszén Pusztai Tamás és Bodnár Tamás azonosította. Akkor a völgy két oldalában tudtak felszíni leleteket gyűjteni. Most szántott volt a Torok-völgy alsó, patakparti része is. Itt azonosítottuk be az elpusztult középkori falu középső területét. A patak közvetlen közelében, a vizenyős területeken hiányoztak a leletek, de a patak partjától 10–10 m-re, a vízfolyás mindkét oldalán igen intenzív lelet-sűrűsödést tapasztaltunk. Árpád-kori és 14. századi kerámiákat gyűjtöttünk, valamint kisebb számban belül zöld mázas 15–16. századi anyagot (A források alapján tudjuk, hogy Perecsütő Abod 1566 és 1570 közötti esztendőkből néptelenedett el végleg.). A Torok-völgy K-i oldalán, a pataktól kissé feljebb egy szétszántott, de igen markáns paticsfal nyomát figyeltük meg.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

49. Bosta határa

(Baranya megye) Ró

2004. június 23-án lakossági bejelentés érkezett a BMMI JPM Régészeti osztályára, hogy a telken téglákból rakott sír került elő. Másnap helyszíni szemlét tartottam.

A sír a falutól délre, egy Ny-i lejtésű domboldal tetején, a pincesor felett krumplivetéskor került elő. Tizenkét 40×27×8 cm-es, római kori építőtéglából volt összerakva. 85 cm hosszú, és 60 cm széles volt. Melléklet és lelet sem a sírből, sem annak környékéről nem került elő.

A sír a temetkezés jellege alapján a Kr. u. 4–5. századra keltezhető. A sír mellett valószínűleg római kori villagazdaság helyezkedik el.

KOVALICZKY GERGELY

50. Bölcske, Sziget

(Tolna megye) B

Az 1995-ben megkezdett, majd 2002–2004. években folytatott feltárás célja egy késő bronzkori falusi öntőműhely feltárása volt. A korábbi években részben kibontott műhely az északi oldalon 2003-ban is a tanúfa-

3 SIMON L.: Kőpakolásos temetkezések a biatorbágyi avar temetőben (előzetes jelentés). HOMÉ XXX-XXXI/2 (1993) 141–170.